

اخلاق در پژوهش ethics in research

دکتر ناصر صبحی قراملکی دانشیار دانشگاه علامه
طباطبائی

بازرس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور

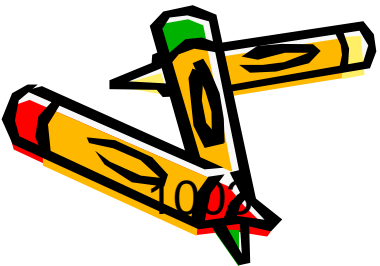
26 شهریور ماه 99

دکتر ناصر صبحی قراملکی دانشیار دانشگاه
علامه طباطبائی

اهداف کارگاه

- دست یابی به ادبیات واحد در اخلاق در پژوهش
- مشارکت در تحلیل مسئولیتهای اخلاقی در پژوهش
- افزایش هم افزایی در مواجهه روشمند با معضلات اخلاقی در پژوهش
- مشارکت در تشخیص و حل تعارضات اخلاقی در پژوهش

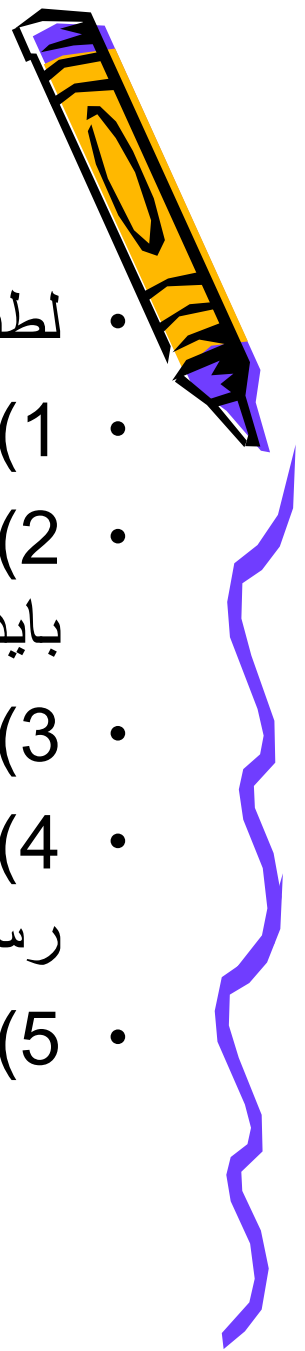
سرفصل کارگاه

1. اجرای پیش آزمون
2. مقدمه، ضرورت و تعریف اخلاق و اخلاق در پژوهش
3. مفاهیم و واژگان تخصصی اخلاق و مسئولیت پذیری
4. تفاوت اخلاق با قانون و فقه
5. اصول اخلاق و استانداردهای اخلاق
6. اخلاق در مراحل و فعالیت های مختلف پژوهش
7. قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی
8. اجرای پس آزمون

1) پیش آزمون (زمان 5 تا 10 دقیقه)

- لطفا به هر کدام از موارد زیر با جملات کوتاه پاسخ دهید:
- 1) اخلاق و اخلاق در پژوهش چیست؟
- 2) پژوهشگران در انجام فعالیت های پژوهشی به اصولی را باید رعایت کنند؟
- 3) مهمترین موضوعات اخلاقی در حوزه پژوهش چیست؟
- 4) مشکلات اخلاقی در حوزه پژوهش توسط کدام مرجع رسیدگی می شود؟
- 5) مهمترین رهنمود های اخلاقی در حوزه پژوهش چیست؟

(2) مقدمه، ضرورت و تعریف اخلاق و اخلاق در پژوهش

- جایگاه و نقش اخلاق در زندگی و حرفه

- مثال اسلاید بعد

- تعریف اخلاق و تصور از اخلاق

- مثال دوم

- انواع مسئولیت

- انواع مسئولیت های اخلاقی

- تعریف دیگر از اخلاق

مثال

1) در دوره تحصیلات کارشناسی ارشد، یکی از دوستان می گفت، فلان استاد "ماه است"، تا به حال نشده است ما از او چیزی بخواهیم و ایشان پاسخ منفی بدهند. سریع توصیه نامه صادر می کرد، با جابجایی وقت کلاس های درسی، هیچ مشکلی نداشت، هر موقع، کمبود نمره داشتیم، با کمی التماس، ارفاق لازم را انجام می داد، هر موقع نیاز به معرفی نامه داشتیم، و.....

2) آیا تا به حال برای شما نیز پیش آمده است که از استاد یا مسئولی انتظار داشته باشید، جهت استخدام شما را به یکی از ادارات یا سازمان هایی که در آنجا صاحب نفوذ است و آن سازمان نیز، نیاز به پرسنل دارد، معرفی کند اما، به دلایلی که برای شما نامعلوم است، ایشان این کار را انجام نداده است.

اخلاق چیست؟

واژه ی اخلاق همانند دو واژه ی MORAL AND ETHICS دو کاربرد متمایز دارد. معنای لغوی و معنای علمی.

- در معنای لغوی اخلاق به معنای خلق و خو، رفتار عادت شده و مزاج بکار می رود. لذا گاهی عادت و سبیه CUSTOM نامیده می شود.
- اما در معنای دیگر دانشی است که از حسن و قبح و خوبی و بدی رفتار بحث می کند.

MORAL •

ETHICS •

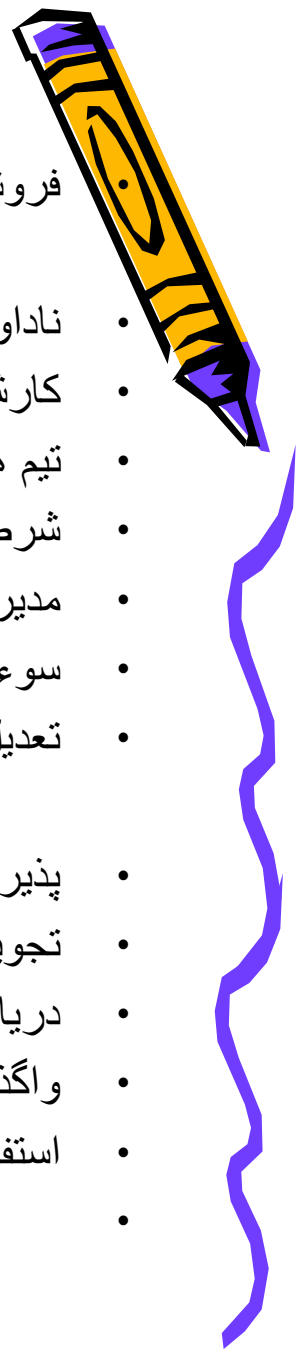
DEFINITION

*“Ethics” refers to **moral issues** involved in **statistical investigations in medicine, the scientific integrity of the investigator, and the obligations implicit in the **doctor/ patient relationship*****

ETHICS are rules of conduct concerned with **preventing the possibility of inflicting harm upon others.**

مثال

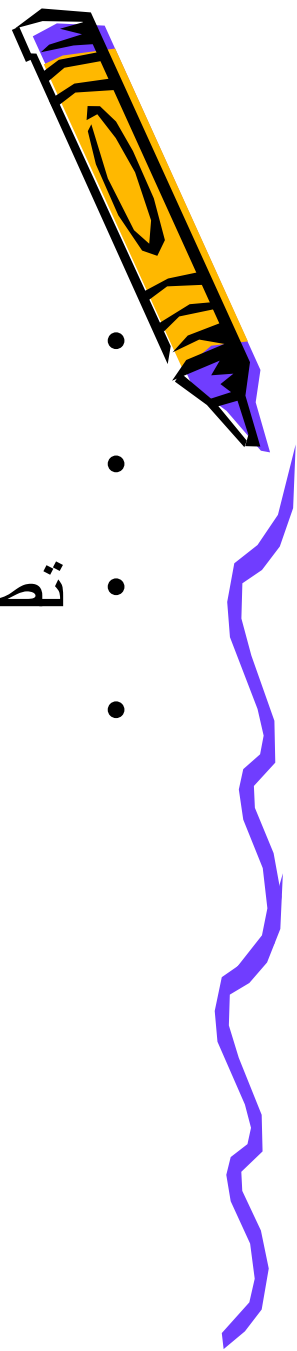
فروش ایران خودرو و سایپا و...

- ناداوری در فوتبال
- کارشناسی با سوگیری در ورزش
- تیم های حکومتی
- شرط بندی در ورزش
- مدیر برنامه های ورزشی
- سوء استفاده های جنسی در ورزش
- تعدیل نیرو در سازمان ها

- پذیرش دانشجو در دانشگاه ها و اخذ مشاوره از اساتید
- تجویز دارو توسط روانشناسان و مشاوران
- دریافت حق التحقیق با ساعت کاری غیر واقعی
- واگذاری تالیف یا ترجمه کتاب به دانشگاه در قبال حق الزحمه تالیف
- استفاده از دانشجویان در جمع اوری داده های پژوهش
-

•
•
• تصور از اخلاق حرفه ای
•
• ↙ مدیران ↘
عملکرد اخلاقی سازمان ها ↘

مثال دوم

- استاد الف کتابی در حال تالیف دارد.
- استاد ب همکار این استاد الف است.
- استاد ج بشدت به ارتقا مرتبه نیاز دارد و گرنه بخاطر رکود علمی در خطر اخراج قرار دارد.

• استاد ب برای کمک به استاد ج از استاد الف می خواهد تا در تالیف کمک کند و با کسب امتیاز پژوهشی موقعیت خود را تثبیت کند

• استاد الف سفارش همکار را قبول می کند و استاد ب را به عنوان همکار با 30 درصد سهم، شریک می کند. کتاب تالیفی با اسم دو استاد چاپ می شود.

• اما بخاطر نیاز به امتیاز پژوهشی استاد ب بدون اطلاع استاد الف با تغییر عنوان کتاب آنرا مجدد به اسم خود چاپ می کند.

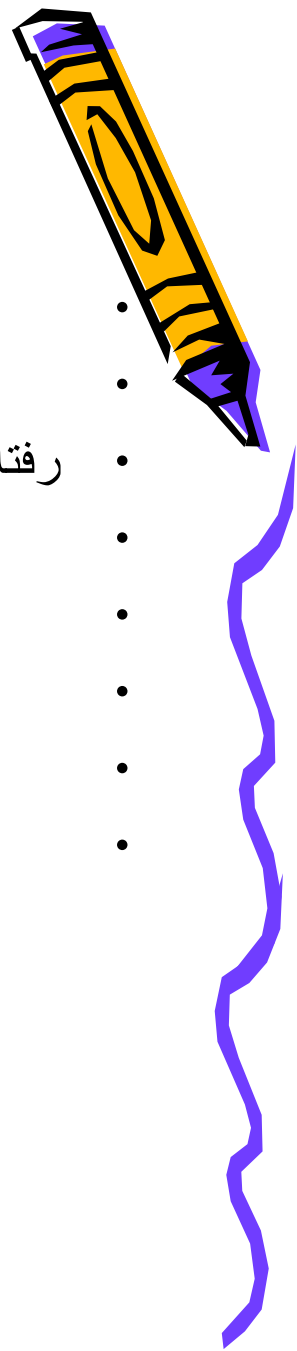
انواع مسئولیت

- مسئولیت های حقوقی، کیفری و اخلاقی.
-
- مسئولیت های اخلاقی حداقل بر سه قسم است:
- فردی-شخصی،
- فردی-شغلی
- و سازمانی

مسئولیت های اخلاقی

غیر اختیاری

رفتار ↗

↙

اختیاری ←

مسئولیت ←

↖ کیفی

حقوقی ↗ فردی-شخصی

↙ اخلاقی ← فردی-شغلی

↙ حیات سازمان یا بنگاه

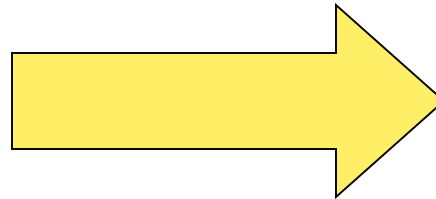
↙ حیات ملی یا جهانی

اخلاق

مسئولیت پذیری در قبال حقوق افراد

Rights

Duties

تعريف اخلاق

اخلاق به اين سوال پاسخ مي گويد :

What should I do in this situation ?

اخلاق رعايت حقوق ديگران است

اخلاق در پژوهش

مثال:

فرض کنید، یکی از همکاران شما، کتابی را برای ترجمه در نظر گرفته و همه دانشجویان را موظف کرده است تا بخشی از آن را به عنوان کار عملی ترجمه کرده و تحویل نمایند. برخی از دانشجویان خودشان و برخی نیز توسط موسسات آموزشی با پرداخت هزینه تکلیف خود را انجام داده و به استاد تحویل داده اند، اما این استاد پس از ادیت کردن ترجمه ها در نیمسال تحصیلی بعدی آن کتاب ترجمه شده را به اسم خود به چاپ رسانده است.

• کار این استاد چقدر اخلاقی است؟

• آیا دانشگاه از بابت چاپ این کتاب، برای آن استاد امتیازی قایل شود یا نه؟

• با توجه به مثال فوق، حال باید به سوالات زیر جواب داد:

• اخلاق شخصی چیست؟

• اخلاق شغلی یا اخلاق کار چیست؟

• اخلاق حرفه ای چیست؟ اخلاق سازمانی چیست؟

• آیا اخلاق حرفه ای همان اخلاق شغلی یا اخلاق کار است؟ یا اینکه اخلاق حرفه ای و

شغلی متمایز هستند؟ آیا اخلاق شخصی با اخلاق شغلی ارتباطی دارد؟

3) مفاهيم و واژگان تخصصی حوزه اخلاق و مسئولیت پذیری

• اخلاق (Professional ethics /moral/ethics)

• کد اخلاقی

• تعهد اخلاقی

• آیین نامه اخلاقی

• مرام نامه اخلاقی

• نظام نامه اخلاقی

• منشور اخلاقی

• اشتباهات رایج

اشتباه رایج نظام نامه اخلاقی در روانشناسی و مشاوره

سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره جمهوری اسلامی ایران

مشور اخلاقی روان‌شناسان و مشاوران

تکلیف مقام منظم رهبری حضرت آیت‌الله‌عظمی‌ای به روان‌شناسان و مشاوران کشور:

«حما مسئلہ ایمان دینی و تہدیب دینی و پامیندی بہ مسائل دین را در مجموعہ کار و برنامه ریزی پیمانہ میاورید»

این جانب **دکتر ناصر صبحی قزاملکی** در محضر پروردگار متان و در پرتو نورانیت قرآن کریم پیمان می‌بندم کہ:

- ✓ ہموارہ در ارز خدمات روان‌شناسی و مشاورہ متہد بہ موازین اخلاقی و متہد بہ رعایت ارزش ہای دینی و پامیندی بہ مشور اخلاقی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاورہ جمهوری اسلامی ایران باشم.
- ✓ در نگہداشت شخصیت فردی و خانوادگی مراجعان و تقویت باور ہای دینی و تہدات اخلاقی ایشان از بچہ کوششی فرود گذار نباشم.
- ✓ برای مراجعان خود ہموارہ محیطی امن در بستر موازین اخلاقی و شرعی فراهم نمودہ و از پدید آئی احساس ناامنی در مراجعان خود پیشگیری نمایم.
- ✓ ہموارہ محرم راز مراجعان بودہ، دانستہ و اطلاعات لازمی کہ در فریاد ارز خدمات روان‌شناسی و مشاورہ از مراجعان خود دریافت می‌دارم را بہ مشابہ امانت ہایی الہی تلقی نمودہ، حرکت در محافل خصوصی و مجالس عمومی انفا نمایند و جز در موارد استثنائی تفسیر الزامات قانونی و شہادت ہای دادگاہی و ضرورت ہای مداخلات سریع درمانی، بچہ گونہ از اطلاعات دریافتی را در اختیار کسی قرار ندم.
- ✓ در فعالیت ہای حرفہ‌ای خود با مراجعان ثابت قدم بودہ، مرکز بر اساس سلائیق شخصی و کشش ہای نفسانی با مراجعان تعادل نیایم و خارج از قلمرو حرفہ‌ای با ایشان ارتباط برقرار نیایم و از بہ کار بردن روش ہا و راه کار ہایی کہ با موازین شرعی در تعارض می‌باشد اجتناب نمایم.
- ✓ در امور خاصی کہ خارج از حوزہ تخصصی ام می‌باشد وارد شدہ و عنداللزوم مراجع یا مراجعانم را بہ متخصصان ذی صلاح ارجاع دهم.
- ✓ افزون بر تعرفہ ہای مصوب سازمان نظام روان‌شناسی و مشاورہ کشور از مراجعان خود مطالبہ ای نداشته باشم.
- ✓ متہدی شوم حد اقل دو ماہ قبل از انتضای تاریخ اعتبار پروانہ تخصصی خود نسبت بہ تمدید آن اقدام نمایم.
- ✓ متہدی شوم این مشور اخلاقی را برای مشابہ بہ مراجعان در محلی مناسب نصب نمایم.

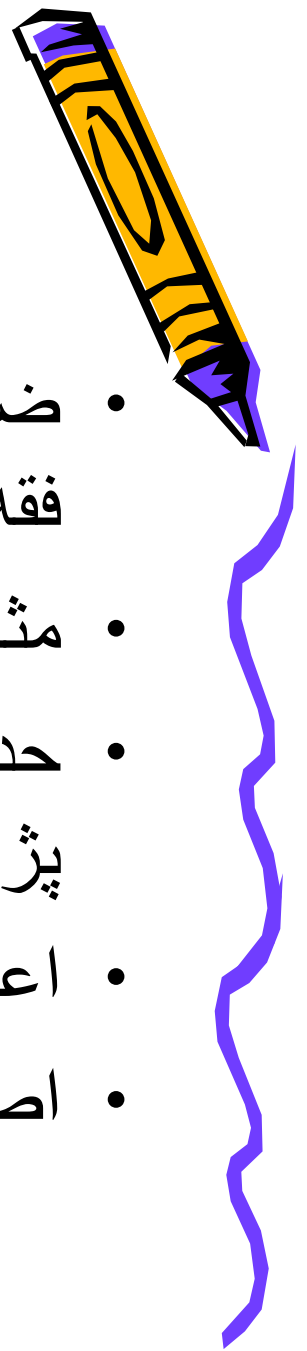
تاریخ: امضا

دکتر ناصر صبحی قزاملکی دانشیار دانشگاه
علامہ طباطبائی

4) تفاوت اخلاق با قانون و فقه

- ضرورت درک تفاوت ها و تعاملات اخلاق، قانون و فقه در ایران
- مثال دانشگاه:
- حدود ارتباطات شرعی دختر و پسر در کارهای پژوهشی
- اعتبار فعالیت های پژوهشی
- اصول اخلاقی در پژوهش

4) تفاوت اخلاق با قانون و فقه (ادامه)

تفاوت اخلاق و قانون

- 1) اخلاق کلی تر از قانون است (همه ابعاد زندگی). قانون اساسا جنبه اجتماعی دارد و کاری به زندگی خصوصی ندارد
- 2) اخلاق اکثرا ایجابی و توصیه ای است اما قانون جنبه الزام دارد.
- 3) در اخلاق، نحوه انجام اعمال توصیه می شود اما در قانون، تعیین تکلیف می شود.
- 4) معمولا قانون مبتنی بر اخلاق نوشته می شود. اما ممکن است برخی از قوانین برخلاف اخلاق باشند.
- 5) اخلاق ضمانت اجرایی ندارد اما قانون، ضمانت اجرایی دارد.
- 6) قانون معمولا صلاح و نفع اکثریت را در نظر می گیرد اما اخلاق، خصوصیات برتر و آرمانی را در نظر می گیرد.
- 7) اخلاق جنبه درونی دارد و بر فضایل و ردایل انسان متمرکز است در حالیکه قانون، جنبه بیرونی دارد و صرفا بر اعمال نظارت دارد.

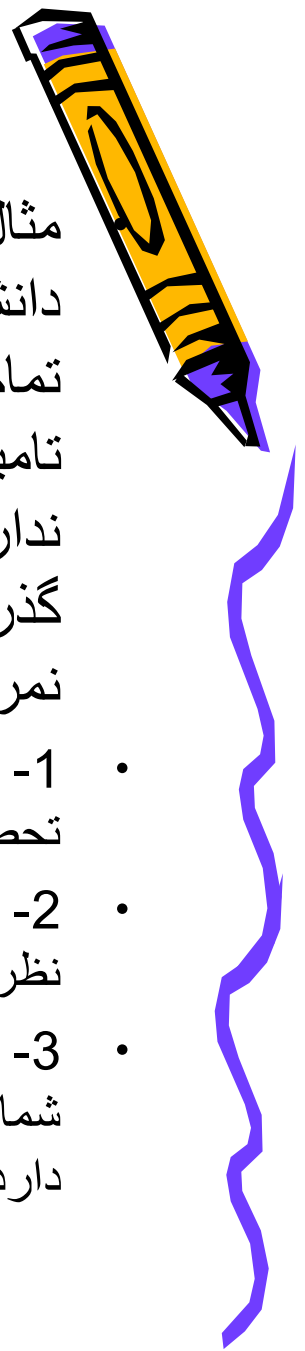
تفاوت اخلاق و فقه

- 1) اخلاق کلی تر از فقه است. فقه، صرفا دستورات دینی در خصوص نحوه زندگی است تلاش می شود، مبتنی بر اخلاق باشد اما ممکن است، اخلاقی هم نباشد. مثلا تعدد زوجین برای مردان در دین اسلام، فقهی و مجاز است اما ممکن است اخلاقی نباشد.
- 2) اخلاق ضمانت اجرایی ندارد اما مسایل فقهی و شرعی همانند قانون ضمانت اجرایی دارد. مثل روزه خواری، دوستی دختر و پسر،
- 3) اخلاق جنبه درونی دارد اما فقه همانند قانون جنبه بیرونی دارد.
- 4) در اخلاق بر موارد ممنوعیت، توصیه و راهنما نیز وجود دارد اما در فقه برای اعمالی که اعلام مسلمانان است، توصیه ای برای متخلفان وجود ندارد. مثل سقط جنین در مواقع ضروری.

دکتر ناصر صبحی قزاملکی دانشیار دانشگاه
علامه طباطبایی

مثال پژوهشی در خصوص تفاوت اخلاق با قانون و فقه

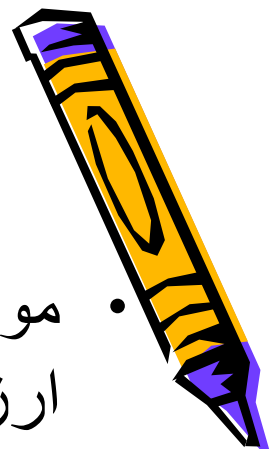
مثال اول: فرض کنید یکی از دانشجویان شما با تلاش و زحمت زیاد وارد دانشگاه شده است اما، بخاطر نیاز مادی همزمان با تحصیل، به یک کار تمام وقت نیز اشتغال دارد. او با زحمت زیاد، مخارج تحصیلی خود را تامین می کند. اما به خاطر کار، فرصت حضور کامل در سرکلاسها را ندارد و اکثراً، دروس خود را با نمرات کار عملی و با ارفاق اساتید می گذراند. برخی مواقع، نمره کار عملی و ارفاق اساتید موجب می شود، نمرات او حتی از سایر دانشجویان بالاتر باشد. حال سوال:

- 1- دانشجویی که به صورت تمام وقت مشغول به تحصیل شده است اما همزمان با تحصیل، اشتغال دارد، از نظر اخلاقی، قانونی و فقهی، تکلیف چیست؟
- 2- نمره به کارهای عملی و ارفاقی که اساتید برای این دانشجو انجام می دهند، از نظر اخلاقی، قانونی و فقهی چه شرایطی دارد؟
- 3- آیا دانشگاه باید به این دانشجو اجازه تحصیل همزمان با کار را بدهد یا نه؟ جواب شما چه مثبت و چه منفی باشد، موضوع از نظر اخلاقی، قانونی و فقهی چه شرایطی دارد؟

مثال پژوهشی در خصوص تفاوت اخلاق با قانون و فقه

- موارد زیر را با توجه به اخلاق در پژوهش، قانون و فقه ارزیابی کنید:
- (1) بررسی و تغییر سوالات پرسشنامه های تحقیق توسط حراست سازمان مقصد.
- (2) حضور نماینده فرهنگی دانشگاه به همراه اساتید در سمینارهای پژوهشی خارجی
- (3) عدم اجازه پژوهشگران مرد در مدارس دخترانه
- (4) امکان تحقیق در باره مسایل و مشکلات جنسی
- (5) هرکدام از شما در این خصوص دو مثال اضافه کنید

5) اصول اخلاق و استانداردهای اخلاق در پژوهش

الف) کیتچنر (1984)

• خود مختاری یا احترام به استقلال عمل **Autonomy**

• عدم آسیب رسانی **Nonmaleficence**

• نیکوکاری **Beneficence**

• عدالت **Justice**

• وفاداری

• (ب)

• احترام به شان و حقوق افراد

• نیکوکاری و عدم آسیب رسانی

• عدالت

• وفاداری و مسئولیت پذیری

• یکپارچگی **integrity**

دکتر ناصر صبحی قراملکی دانشیار دانشگاه
علامه طباطبایی

Research Ethics Milestones

Trigger Events

- *Syphilis Study Begins
- *The Nazi Experiments
- *Human Radiation Experiments
- *The Thalidomide Tragedy

Ethics Milestones

- Nuremberg Code 1947
- Amendments to the Food, Drug, Cosmetic Act 1962
- Declaration of Helsinki 1964

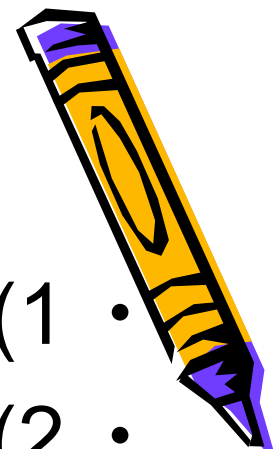
*Milgram Study

مسئولیت‌های پژوهشگر (ادامه)

Researcher's Human Qualities

- Integrity (درستی و راستی)
- Respect (احترام)
- Compassion (شفقت و مهربانی)
- Professionalism (عملکرد حرفه‌ای)
- Courtesy (رفتار مؤدبانه)
- Sensitivity (حساسیت)

اصول پایه در اخلاق حرفه ای و پژوهشی

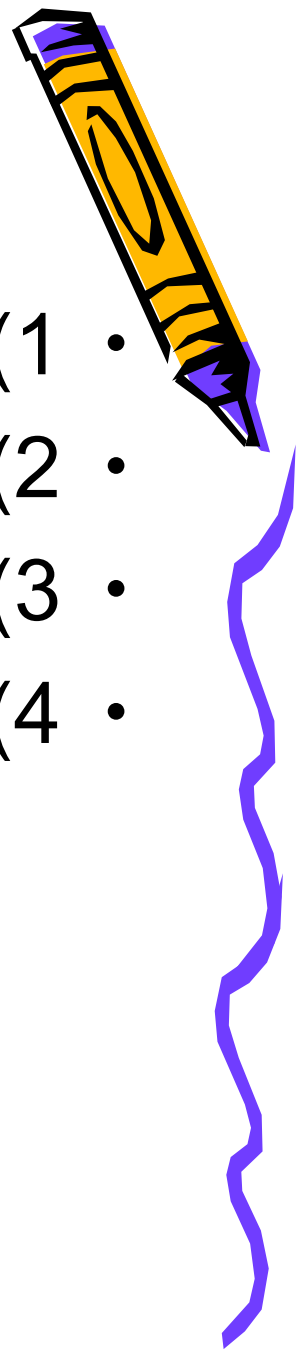

- (1) شایستگی حرفه ای
- (2) صداقت
- (3) مسئولیت حرفه ای
- (4) احترام به حقوق و حرمت مردم
- (5) اهمیت دادن به سلامتی دیگران
- (6) مسئولیت اجتماعی

مهمترین اهداف اخلاق

- (1) احترام اصیل و نامشروط
- (2) آزادی فردی
- (3) عدالت اجتماعی
- (4) امانت داری

مولفه های اخلاق حرفه ای

به نظر رست **چهار مولفه** از رفتار اخلاقی در یک عمل اخلاقی اثر بخش
باید مورد توجه قرار گیرد

حساسیت اخلاقی (moral sensitivity)

استدلال اخلاقی (moral reasoning)

تصمیم برای انجام راه حل های اخلاقی (Deciding to carry

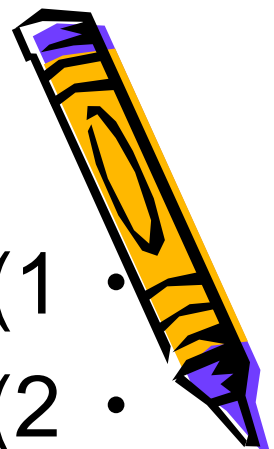
out the moral alternatives

انجام عمل اخلاقی (Implementing the moral ction)

دلایل اخلاق حرفه ای در روانشناسی و مشاوره

- (1) شجاعت
- (2) ادای وظیفه در شرایط مبهم
- (3) فعالیت در محدوده حرفه ای و شایستگی
- (4) اعتماد به نفس
- (5) مسئولیت پذیری
- (6) افزایش کیفیت خدمات
- (7) موفقیت

6) اخلاق در مراحل و فعالیتهای مختلف پژوهش

- 1) طراحی (پروپوزال طرح، کتاب، تدوین مقاله...)
- 2) اجرا (جمع اوری داده ها، آنالیز داده ها، ترجمه، تالیف ...)
- 3) انتشار (عقد قرارداد، مالکیت معنوی و مادی...)
- 4) بهره برداری (درآمد، امتیازات علمی پژوهشی...)

اخلاقي بودن طرح پژوهشي

در صورتي طرح پژوهشي اخلاقي است كه شرايط ذيل احراز شود:

1. صلاحيت پژوهشگر
2. مشروع بودن طرح تحقيقاتي: خلاف موازين شرعي نباشد
3. مطابقت طرح تحقيقاتي با موازين علمي و نظامات دولتي:
استانداردهاي لازم جهت رعايت اصول علمي و ايمني آزمودني ها
4. اخذ رضايتم آرمودني
5. مسئوليت هاي قانوني پژوهشگر: جبران خسارتهاي وارده, عدم افشاء سر

Informed consent

- رضایت آگاهانه چه اجزایی دارد؟
- به عبارتی در فرم رضایت آگاهانه چه مواردی باید ذکر گردد؟

Human rights in research

- ▶ **Right of privacy**
- ▶ **Right of self-determination**
- ▶ **Right of conservation of personal resources**
- ▶ **Right to freedom from arbitrary hurt**
- ▶ **Right to freedom from intrinsic risk of injury**
- ▶ **Rights of minors and incompetent persons**

Why Publish? “1+4 *Ps* Rule”

- Production of knowledge
- Promotion
- Prestige
- Pelf

Authorship مالکیت معنوی اثر

الف) مطابق با معیارهای کمیته بین المللی ویراستاران مجلات پزشکی، کسی مولف مقاله یا اثر محسوب می شود که هر سه معیار زیر را داشته باشد:

- 1) سهم قابل توجهی در حداقل یکی از فعالیتهای زیر داشته باشد: ایده پژوهشی و طراحی/آنالیز و تفسیر/جمع آوری داده ها
- 2) در نوشتن مقاله به صورت نوشتن پیش نویس مقاله و یا مرور نقادانه آن که منجر به اصلاح محتوای علمی مقاله گردد، نقش داشته باشد.
- 3) مقاله نهایی شده را مطالعه و تصویب نموده باشد.
- ب) نام تمامی افرادی که معیارهای مالکیت معنوی اثر را دارند باید به عنوان مولف در **byline** مقاله آورده شود. حتی اگر همکاری خود را با مرکز تحقیقات قطع کرده باشد.

ج) افرادی که سهم موثری در مطالعه داشته اند اما تمام معیارهای مالکیت معنوی اثر را ندارند نباید به عنوان مولف معرفی شوند. مولف افتخاری

غیر اخلاقی بوده و پذیرفته نیست
دکتر ناصر صبحی فراملکی دانشیار دانشگاه
علامه طباطبایی

انواع مشارکت در مالکیت معنوی اثر

Coercion authorship: •

• نوشتن اسم رییس یا کسی که کار دستش داریم

• Admiration authorship: بده بستان

• Gift authorship: دوستی و معرفت

• Ghostwriting: افزودن اسم یک سرشناس جهت

چاپ

تقدیر Acknowledgment

- کلیه افرادی که سهمی در پژوهش داشته اند و یا نقش آنها محدود به بخش فنی پژوهش می شود، در پایان مقاله یا طرح در پاراگرافی تحت عنوان "تقدیر و تشکر" نام و نوع مشارکتشان ذکر می شود.

ترتیب نام مولفین

الف) ترتیب نام مولفین در کتاب یا مقاله از طریق توافق جمعی کلیه مولفین مشخص خواهد شد.

• ب) فردی که بیشترین سهم را در مطالعه داشته است، مولف اول خواهد بود که نگارش پیش نویس مقاله را انجام خواهد داد.

• ج) در صورت سهم برابر می تواند به ترتیب حروف الفبا باشد

• ج) دانشجو در مقالاتی که از پایان نامه خود به انتشار رسانده و بیشترین سهم را در تحقیق مورد نظر و نگارش مقاله داشته است، مولف اول خواهد بود. (مصوبه دانشگاه ملاک است).

• د) پژوهشگری که نظارت و هدایت مطالعه را بر عهده داشته است، پژوهشگر اصلی مطالعه می باشد. پژوهشگر اصلی در صورت داشتن تمام معیارهای مالکیت معنوی اثر، مولف آخر و در صورتی که بیشترین سهم را در مطالعه داشته و پیش نویس مقاله را نگاشته باشد، مولف اول خواهد بود.

7) قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی

- قانون پیوست است
- مصوب مجلس 96/5/31
- تایید شورای نگهبان 99/6/8
- ابلاغ به وزارتین علوم و بهداشت 99/6/19
-
- رسیدگی به تخلفات:
- 1) هیات های انتظامی اعضای هیات علمی
- 2) هیات رسیدگی به تخلفات اداری
- 3) کمیته های انضباطی دانشجویان
- 4) دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت

جعل و داده سازي (Fabrication)

جعل يعني ساخت ، ثبت و انتشار نتايج به صورت كلي يا جزئي در صورتي كه

وجود خارجي نداشته باشد.

تحریف (Falsification)

تحریف یعنی حذف عمدی داده ها ، مراحل و روش مطالعه ، تجهیزات و مواد

مصرف شده به نحوی که داده ها با یافته های واقعی متفاوت باشند.

سرقت ادبي (Fraud & plagiarism)

سرقت ادبي يعني کپی کردن قسمتی و یا همه مقاله یا پروپوزال شخصي دیگران بدون ارجاع

مناسب و استناد. نویسنده پنهان شامل حذف نام فرد یا افراد دیگر در صورتی که واجد

شرایط باشند.

مطالعاتی که می توان بدون موافقت انجام داد

- مطالعات گذشته نگر پرونده های بیمارستانی
- مطالعات اپیدمیولوژیک از مدارک موجود
- مطالعات رفتارهای یک گروه بدون نیاز به مداخله
- پژوهش هایی که در مورد خون . ادرار و نسج
- بهر حال هویت محرمانه باشد

موازن اولیه اخلاق در پژوهش

رضایت آگاهانه

رعایت آزادی فردی و انتخاب هدف و طبیعت

روش . خطرات . انتظارات . کسب اجازه (قیم)

ادامه ندادن . بهره کشی . موارد بحث انگیز

تجاوز به حریم خصوصی افراد

رفتار خصوصی . مخفی گری . مکاتبات . لزوم توضیح و اجازه

ادامه

ضربه زدن به validity اطلاعات می شود .

راز داری

محرمانه بودن هویت . عدم نشر بدون اجازه

حراست در برابر فشار یا آسیب

خطر جسمی یا روانی

حفظ سلامت . احتیاط . داشتن مهارت و تخصص

آزمونی های بحث انگیز

موضوعات شایع

استفاده از اطلاعات دیگران به نام خود

ترجمه کار دیگران به نام تالیف خود

استفاده از اطلاعات خود ساخته بعنوان اطلاعات واقعی

اظهار نظرهای علمی نا صحیح با علم به عدم صحت آن

نادیده گرفتن یا نا چیز شمردن زحمات و خدمات بعضی از همکاران تحقیقاتی سهم کم کردن خدمات کم ارزش بعضی دیگر

چشم پوشی از کم کاری یا بد کاری همکاران که باعث

(8) اجرای پس آزمون

• لطفا یکبار دیگر به هر کدام از موارد زیر با جملات کوتاه پاسخ دهید:

- (1) اخلاق و اخلاق در پژوهش چیست؟
- (2) پژوهشگران در انجام فعالیت های پژوهشی چه اصولی را باید رعایت کنند؟
- (3) مهمترین موضوعات اخلاقی در حوزه پژوهش چیست؟
- (4) مشکلات اخلاقی در حوزه پژوهش توسط کدام مرجع رسیدگی می شود؟
- (5) مهمترین رهنمود های اخلاقی در حوزه پژوهش چیست؟

